

Geofizički odsjek

Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Horvatovac bb, 10000 Zagreb

Tel. (01) 4605-900, fax: (01) 4680-331

Zagreb, 16.1.2008.

O B A V I J E S T

Dana 23.1.2008. u 13⁰⁰ sati će se održati u okviru seminara i kolokvija na Geofizičkom odsjeku PMF-a sljedeće izlaganje:

dr. sc. Krešo Pandžić, dr. sc. Dušan Trninić, mr. sc. Tanja Likso i
Tomislava Bošnjak

(Državni hidrometeorološki zavod, Zagreb):

Dugoperiodične varijacije komponenata vodne bilance za Hrvatsku

SAŽETAK: Recentno globalno zatopljenje je jedan od najvećih suvremenih izazova čovječanstvu. U vezi s njim promatranje dugoperiodičnih varijacija komponenata vodne bilance ima veću težinu. Postavlja se pitanje koliko su te komponente pod utjecajem globalnog zatopljenja? Osim temperature zraka na 2 metra iznad tla promatraju su sljedeće komponente vodne bilance: *količina oborine, potencijalna i stvarna evapotranspiracija, površinsko otjecanje, procjeđivanje* vode u tlo, *gubitak* vode iz tla, *količina vlage u tlu* i izmjereni *riječni protoci*. Upotrebene su srednje mjesečne temperature zraka i srednje vrijednosti komponenata vodne bilance (neke od njih izračunate Palmer-ovom metodom) za 24 meteorološke postaje iz Hrvatske za razdoblje 1951-2000. godina, kao i podaci za Zagreb-Grič za razdoblje 1862-2000. godina. Također su korišteni podaci srednjih mjesečnih protoka za hidrološke postaje Zagreb i Županja za razdoblje 1931-2000. godina. Izračunati su 25-godišnji klizni srednjaci primjenjeni na godišnje vrijednosti te je primjenjena *metoda glavnih komponenata* na te klizne srednjake samo za temperaturu zraka. Ustanovljen je pozitivan trend na podacima temperature zraka, potencijalne i stvarne evapotranspiracije te negativan na podacima površinskog otjecanja odnosno protocima rijeka za skoro čitavo područje Hrvatske, dok klizni srednjaci za godišnje količine oborine pokazuju cikličku varijaciju. Iako za procjeđivanje vode u tlo i gubitke iz tla nisu ustanovljeni očigledni trendovi niti varijacije, ustanovljen je negativan trend za količinu vlage u tlu. Pozitivni trendovi temperature zraka i potencijalne (stvarne) evapotranspiracije te negativni trendovi količine vlage u tlu i otjecanja (protoka na rijekama) su, u znatnom iznosu, u suglasnosti s recentnim globalnim klimatskim zatopljenjem.

Pozivaju se studenti, apsolventi i svi zainteresirani da prisustvuju predavanju, koje će se održati u predavaoni br.2 Geofizičkog odsjeka PMF-a, Horvatovac bb, Zagreb.